

28/7

Dag Hammarskjöld 50 år

Generalsekreterare Dag Hammarskjöld fyller 50 år den 29 juli.

Dag Hammarskjölds lysande karriär förklaras till väsentlig del av att han i utomordentlig grad kombinerar egenskaper som var för sig inte är märkvärdiga: snabb uppfattning, koncentrationsförmåga, flit, intresse för skilda uppgifter. Härtill kommer älskvärdhet och förbindlighet, otvunget förenade med värdighet, och en vilja att begripa andra och därför att förmedla, som tycks göra hans ällganden, inte minst konferenser och förhandlingar, till ett nöje i stället för en uppslitande och kraftödande insats.

Denna förmedlande läggning har gjort det möjligt för Hammarskjöld att vara en utmärkt statssekreterare och minister hos regeringar vilkas politiska mål han inte delar, och till en lika utmärkt ledare av FN-organisationen, trots sin självfallna sympati för den ena av de maktgrupper som i denna organisation har ett forum för sina strider. I en rad uppsatser har Hammarskjöld sökt rationalisera eller om man så vill försvara sitt svala och vänliga temperament. Ämbetsmannen, som intill en viss gräns är beredd att tjäna skilda herrar, att förvalta, utreda och föreslå med samma lojalitet infö givna direktiv eller syften som en domare inför lagen, har i honom funnit sin advokat. Hans resonemang i dylika stycken är enligt min mening inte bara invecklade, med sina ständiga parenteser och reservationer, utan verkligt oklara; att en så begåvad man har utformat dem kan blott förklaras av en inre spänning, som snarast tyder på tveksamhet om den sak han förfäktar. Om Hammarskjölds subjektiva ärlighet i dylika sammanhang finns intet tvivel.

En diplomat, påstås det, skall kunna säga ingenting utförligt och med behag. Denna gudagåva har Hammarskjöld fått i rikt mått. Inför ett föredrag av honom har åhöraren inte intrycket att han serveras plattheter eller långa historier utan poänger, även då så är fallet och insikten härom i efterhand inte kan undanhållas: Hammarskjöld kan visserligen inte ge något majestätiskt åt det självklara, men han ger det intellektuell charm. Talarens tydliga iver att vara behaglig och intelligenta

är en orsak till detta, en annan helt enkelt hans livliga, ständigt på meddelelse och övertygande inställda begåvning.

Hammarskjölds intresse för litteratur och natur är, om också något överreklamerat, stort och äkta. Det utgör även en tillgång i hans politiska gärning; han har både ett läsrum och en sportstuga, där han kan finna vila och framför allt distans. Detta i svensk politik ganska sällsynta ger en bakgrund till de yttre aktionerna, som trots all energi och intensitet bedrivs med ett saltstänk av överlägsenhet och rent av nedlätenhet. Karriärismen förfinas och tonas ned av denna känsla av att det finns andra och bättre lokaler än Kanslihuset och palatset i New York. Hammarskjöld får däri enom som ämbetsman och politiker ett drag av utanförstående, av amatör, ja, varför inte av spelare — inte hasardspelare naturligtvis, men driven bridgespelare.

Dessa ord har kanske blivit litet för uppriktiga och därför inte alltigenom positiva — men inför en femtiårsdag finns det inte skäl att vara alltför högtidlig. Till slut bör sägas att Hammarskjöld med alla sina finesser och fintligheter är en bra människa, med en vilja att göra sitt bästa som är ovanlig.

H. T—n

Juli 12 l. 3 k.
 Jul 5 m.
 3 a
 Sida 25